

Центральний державний історичний архів України, м. Львів

**Державна екзаменаційна комісія для кандидатів на вчителів
торговельних шкіл, м. Львів**
(назва фонду)

1909 – 1939 рр.

**Фонд № 707
Опис № 1**

1909-1931 рр.
(крайні дати документальних матеріалів)

ЗМІСТ

Передмова	арк.
Перевідна таблиця	арк.
Опис справ	арк.
Іменний покажчик	арк.

ПЕРЕДМОВА

Державна екзаменаційна комісія для кандидатів на вчителів торговельних шкіл була утворена 1909 року у Львові. До 1918 року підпорядковувалася Міністерству віросповідань і освіти у Відні. Після відновлення незалежності Польщі уряд включив її до системи освітньо-адміністративних установ новоствореної держави, зберігши її аналогічний статус. Одним із основних завдань комісії була підготовка фахових спеціалістів-торговців, зокрема перевірка знань кандидатів на вчителів торговельних шкіл у Галичині. Екзаменаційна комісія складалася з висококваліфікованих спеціалістів, в основному професорів. Склад екзаменаційної комісії і кандидати на навчання призначалися тільки за наказом Міністерства віросповідань і освіти у Варшаві. Відповідно до рескрипту Міністерства віросповідань і освіти у Відні від 3 грудня 1909 року першим директором комісії було призначено професора Броніслава Кручкевича, а його заступником – Антона Павловського.

Навчання здійснювалося у вищих і двокласних торговельних школах на платній основі, навчання велося польською мовою і передбачало виключно практичні заняття. У кожній школі було по дві групи. Необхідною умовою допуску слухачів до навчання було подання автобіографії, свідоцтв про народження, закінчення школи, курсів для абітурієнтів та досвіду роботи у сфері торгівлі, а також посвідчення дирекції школи. Серед студійованих предметів були: арифметика для працівників торгівлі, бухгалтерія у сфері торгівлі, діловодство, економічна географія, наука про торгівлю, товарознавство, машинопис, бухгалтерський облік, торгове та промислове право тощо. На кожен предмет було призначено по два викладачі. Складання екзаменів відбувалося у письмовій та усній формах. Наприкінці кожного календарного року директор школи подавав Крайовій шкільній раді у Львові та Міністерству віросповідань та освіти у Варшаві список кандидатів, які склали екзамен, вказуючи рівень школи (вища/двокласна) та групу (перша/друга). Подавалися також звіти про діяльність екзаменаційної комісії та її склад на наступний рік.

Документи фонду не повною мірою відображають діяльність фондоутворювача. Вони представлені розпорядженням Міністерства віросповідань і освіти у Варшаві, протоколом засідання екзаменаційної комісії, фінансовими та касовими звітами, квитанціями, рахунками, проектом бюджету, звітами та рішеннями екзаменаційних комісій про адміністративну діяльність, листуваннями з Міністерством віросповідань і освіти у Варшаві, Крайовою шкільною радою у мм. Львові, Бяла, Галицьким намісництвом у Львові, навчальними закладами, кандидатами, заявами, автобіографіями, списками екзаменаторів та кандидатів на навчання.

Документи фонду писані польською та німецькою мовами. Хронологічні рамки документів охоплюють 1909–1931 роки.

У 2015 році з метою підвищення інформативності, проведена робота з перероблення опису фонду. Документи всередині справ просистематизовані за тематичною ознакою. У процесі перероблення змінені крайні дати документів, складені нові заголовки справ. Складено такі види довідкового апарату: передмова, іменний покажчик, перевідна таблиця.

Підстава: 1. Документи фонду.

2. Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Путівник. Львів-Перемишль, 2003. - С. 228.

ПЕРЕВІДНА ТАБЛИЦЯ

№ новий	№ старий
1	12
2	2
3	5
4	7
5	9
6	11
7	20
8	23
9	27
10	28
11	29
12	32
13	34
14	35
15	4
16	14
17	16
18	19
19	21

№ новий	№ старий
20	24
21	3
22	6
23	8
24	10
25	13
26	15
27	17
28	18
29	26
30	36
31	22
32	30
33	33
34	31
35	37
36	1
37	25
38	–

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЦДІА України, м. Львів
.....Д. І. Пельц
"....17...." грудня 2015 року

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова док.
1	Звіт про діяльність комісії, списки кандидатів, допущених до складання екзаменів	1914-1920	15	пол., нім.
2	Протокол засідання екзаменаційної комісії	1910	2	пол.
3	Касовий звіт комісії	1910-1911	8	пол., нім.
4	Те ж	1911-1912	11	пол., нім.
5	Те ж	1912	7	пол.
6	Те ж	1913	5	пол.
7	Те ж	1919-1920	5	пол.
8	Те ж	1920-1922	8	пол.
9	Фінансові звіти, рахунки, квитанції та ін. документи про виплату заробітної плати членам екзаменаційної комісії, оплату за навчання, витрати та ін. Списки членів екзаменаційної комісії та кандидатів, допущених до складання екзаменів	1922-1926	45	пол.
10	Те ж	1925	6	пол.
11	Те ж	1926	11	пол.
12	Те ж	1927-1928	117	пол.
13	Те ж	1928-1928	78	пол.
14	Те ж	1929-1931	71	пол.
15	Листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Крайовими шкільними радами у мм. Львів та Бяла про призначення Броніслава Кручкевича головою екзаменаційної комісії, виплату винагород директору та викладачам-членам комісії	1910-1926	12	пол.
16	Звіти, рахунки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Податковим управлінням у м. Львів, Крайовими шкільними радами у мм. Львів та Бяла та ін. про виплату заробітної плати, адміністративні витрати, оплату за навчання та ін.	1914-1921	46	пол.
17	Листування з Крайовими шкільними радами у мм. Львів та Бяла, ректоратом Університету ім. Яна Казимира у м. Львів про склад екзаменаційної комісії, виплату винагород її членам	1916-1918	17	пол., нім.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова док.
18	Розпорядження, проект бюджету, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Крайовою шкільною радою у м. Львів, ректоратом Університету ім. Яна Казимира у м. Львів та ін. про оплату за навчання, збільшення заробітної платні членам екзаменаційної комісії та ін. фінансові питання	1919-1925	47	пол.
19	Листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Крайовою шкільною радою у м. Львів, Кураторією львівського шкільного округу у м. Львів та ін. про склад екзаменаційної комісії, виплату винагород директору та заступнику	1919-1920	19	пол.
20	Розпорядження, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, ректоратом Університету ім. Яна Казимира у м. Львів про оплату за навчання, збільшення заробітної платні, склад екзаменаційної комісії	1921-1922	28	пол.
21	Списки кандидатів, допущених до складання екзаменів	1909-1911	10	пол., нім.
22	Листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Відень, Крайовою шкільною радою у м. Львів, Галицьким намісництвом у м. Львів та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів	1910-1911	36	пол., нім.
23	Заяви, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Відень, Крайовою шкільною радою у м. Львів, Дирекцією торговельної академії у м. Краків та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів	1912	43	пол., нім.
24	Заяви, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Відень, Крайовою шкільною радою у м. Львів, Торговельною школою у м. Відень та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів	1913	46	пол., нім.
25	Заяви, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Відень, Торговельною школою у м. Відень, Сільськогосподарським синдикатом у м. Краків та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів	1914-1915	24	пол., нім.
26	Заяви, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Відень, Крайовою шкільною радою у м. Бяла, Торговельними школами у мм. Відень та Прага та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів	1915-1916	26	пол., нім.
27	Заяви, списки, листування з Міністерствами віросповідань і освіти у мм. Відень та Варшава, Крайовими шкільними радами у мм. Львів та Бяла, Торговельною школою у м. Відень та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів	1916-1920	44	пол., нім.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова док.
28	Заяви, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Крайовою шкільною радою у м. Львів, кандидатами та ін. про допуск кандидатів до складання екзаменів, оплату за навчання	1919	26	пол.
29	Заяви, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Кураторією познаньського шкільного округу у м. Познань, Крайовою торговельною школою у м. Бяла та ін. про рішення екзаменаційних комісій, допуск кандидатів до складання екзаменів, надсилання їм навчальних програм та ін.	1919-1925	50	пол.
30	Заяви, автобіографії, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Дирекцією торговельно-економічної школи у м. Краків, кандидатами та ін. про допуск до складання екзаменів, умови вступу	1919-1929	81	пол., нім.
31	Заяви, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Крайовою шкільною радою у м. Львів, кандидатами про допуск до складання екзаменів. Розклад екзаменів	1920-1921	16	пол.
32	Заяви, автобіографії, листування з Дирекцією торговельно-економічної школи у м. Краків, Вищою школою для закордонної торгівлі у м. Львів, кандидатами та ін. про допуск до складання екзаменів, умови вступу. Розклад екзаменів	1925-1927	57	пол.
33	Автобіографії, списки, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Державною торговельною школою у с. Хойничі, кандидатами та ін. про рішення екзаменаційних комісій, допуск до складання екзаменів, умови вступу та ін. Розклад екзаменів	1926-1929	75	пол.
34	Листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава про допуск Йозефберга Мортхе до складання екзаменів на отримання звання вчителя	1927	6	пол.
35	Заяви, автобіографії, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Варшава, Дирекцією торговельної школи у м. Новий Санч, кандидатами та ін. про допуск до складання екзаменів, умови вступу	1930-1931	34	пол.
36	Інструкції, відомості, листування з Міністерством віросповідань і освіти у м. Відень, Крайовою шкільною радою у м. Львів про умови навчання у торговельних школах	1909-1915	22	пол., нім.

№ п/п	Заголовки справ	Крайні дати	К-ть арк.	Мова док.
37	Програма та методичні рекомендації викладання у трирічній торговельній школі	1924	7	пол.
38	Старий інвентарний опис	1958	8	рос.

В опис внесено 38 (сімнадцять) справ з № 1 по № 38.

Опис удосконалила
архівіст 1 категорії

Н. С. Драгун

Начальник відділу
забезпечення збереженості документів

О. О. Логінова

СХВАЛЕНО
Протокол засідання ЕПК
__17.12.2015__ № __8__

Завідувач сектору зберігання

О. А. Іваськів

Зберігач фондів

Н. В. Майовець

2015 рік

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Адамський Ян (Adamski Jan) 4, 5, 20, 21, 27, 30
Адамчик Євгенія (Adamczyk Eugenia) 10, 17, 34
Алекс Станіслава (Aleks Stanisława) 1, 12, 33
Апперман Єжи (Apperman Jerzy) 14
- Барта Йозеф (Barta Józef) 36
Бартинський Владислав (Bartyński Władysław) 33
Бембновіч Вацлав (Bembnowicz Waclaw) 6, 24
Бенек Лаврентій (Bieniek Wawrzyniec) 17, 20, 34
Болланд Арнольд (Bolland Arnold) 19, 31
Бориславський Володимир (Borysławski Włodzimierz) 36
Борута Йозеф (Boruta Józef) 12, 30, 28
Бреннер Карл (Brenner Karl) 20
Брухнальський Вільгельм (Bruchnalski Wilhelm) 3, 4, 5, 7, 11, 12, 16, 17, 21, 22, 24, 27, 30
Бухвальдек Ян (Buchwałdek Jan) 12
Бучек Юліан (Buczek Juljan) 6, 24
- Вазовський Роман (Wazowski Roman) 33
Вайда Теофіл (Wajda Teofil) 34
Вельгош Юлій (Wielgosz Juljusz) 12
Вілінський Фелікс (Wiliński Feliks) 30
Вінярський Ян (Winiarski Jan) 33
Вітек Йозеф (Witek Józef) 6, 11, 30
Возняковський Міхал (Wozniakowski Michael) 8
Возовський Роман (Wozowski Roman) 1
Войтович Владислав (Wojtowicz Władysław) 1, 6, 24, 33
Войцеховський К. (Wojciechowski K.) 4
Волк В. (Wołk W.) 33
Вояс Ян (Wojas Jan) 6
Вуйсік Ян (Wójsik Jan) 11
Вцісло Тадеуш (Wcisło Tadeusz) 36
- Ганішевський Йозеф (Haniszewski Józef) 20, 36
Ганусяк Зигмунт (Hanusiak Zygmunt) 6, 11, 34
Гігель Марія (Gigiel Maria) 11
Гінтель Станіслав (Gintel Stanisław) 6, 33
Гломбінський Станіслав (Głębinski Stanisław) 27, 32
Гоблевський Тадеуш (Goblewski Tadeusz) 27, 32
Голінська Стефанія (Golińska Stefania) 5, 24
Готинський Йозеф (Hotyński Józef) 1
Гремповський Адам (Gręplowski Adam) 16
Грухала Ян (Gruchała Jan) 17, 34
Гурняк Стефан (Górniak Stefan) 1, 6
Гутвінська Гелена (Gutwińska Helena) 10
- Дафнер Йозеф (Dafner Józef) 36
Дем Віктор (Dem Wiktor) 6, 33
Демель Леопольд (Diemel Leopold) 20
Дембовський Климентій (Dębowski Klemens) 12
Дзяма Ян (Dziama Jan) 32
Добжанський Нестор (Dobrzański Nestor) 1,

Добровський Еміль (Dobrowski Emil) 12
Долінський Олександр (Dolinski Aleksander) 3, 16, 19, 27, 32
Дудзінський Адам (Dudziński Adam) 33

Жабінський Альбін (Żabiński Albin) 20
Жукашевська Гелена (Żukaszewska Helena) 1
Жуцкерберг Вольф (Żuckerberg Wolf) 1

Забінський Альбін (Zabiński Albin) 24
Завада Ян (Zawada Jan) 12
Загаєвський Кароль (Zagajewski Karol) 20
Задзінський Едвард (Zadziński Edward) 24
Зайончковський Ян (Zajączkowski Jan) 6, 33
Закшевський Ігнатій (Zakrzewski Ignacy) 17, 27, 32
Закревський Станіслав (Zakrewski Stanisław) 1, 16, 27, 32
Залеський Євгеній (Zaleski Eugeniusz) 20
Залуський Мартин (Zaluski Marcin) 5
Зауха Генріх (Zaucha Henryk) 5
Званіцький Северин (Zwanicki Seweryn) 12
Зужицький Кароль (Zurzycki Karol) 17, 34

Кайзер Р. (Kajzer R.) 12
Калленбах Йозеф (Kallenbach Józef) 3, 17, 20, 21, 22, 27, 32
Канненберг Йозеф (Kannenberk Józef) 27, 32
Капко Ізидор (Karko Izydor) 1
Капусінський Йозеф (Kapuśniński Józef) 7
Кін Павел (Kin Pawel) 32
Кістрин Тадеуш (Kistryn Tadeusz) 8, 17, 27
Кмита Ядвіґа (Kmyta Jadwiga) 6, 24, 33
Кнапчик Ядвіґа (Knapczyk Jadwiga) 11
Козловський Міхал (Kozłowski Michał) 6, 24
Колодзей Владислав (Kołodziej Władysław) 6
Костанецький Антон (Kostanecki Anton) 27, 32
Краковський Ян (Krakowski Jan) 5
Красон Ян (Krason Jan) 5, 6, 24
Кратцерт Рудольф (Kratzert Rudolf) 29
Круліковський Станіслав (Królikowski Stanisław) 5, 6, 24
Крупінський Адам (Krupiński Adam) 20
Кручкєвич Броніслав (Kruczkiewicz Bronisław) 3, 7, 17, 19, 21, 22, 27, 29, 37
Кубат Гелена (Kubat Helena) 24
Кубінека В (Kubineka V.) 12, 24
Кузель Станіслав (Kuziel Stanisław) 6
Кук Володимир (Kuk Wladimir) 9
Курек Антон (Kurek Anton) 33
Кусс Яніна (Kuss Janina) 1, 6, 33
Кшановський Кароль (Krzanowski Karol) 1

Ланг Мар`ян (Lang Marjan) 18, 19, 27, 30
Ландвірт Роза (Landwirth Róża) 16
Левандовська Яніна (Lewandowska Janina) 16
Лешек Анеля (Leszek Aniela) 33
Ліпчинський Владислав (Lipczyński Władysław) 12

Лісак Йозеф (Lisak Józef) 6, 11, 30
Ліхтенберг Владислав (Lihtenberg Władysław) 5, 11
Лукашевська Гелена (Lukaszewska Helena) 1
Лулек Томаш (Lulek Tomasz) 17, 18, 27, 30
Луц Карл (Lutz Karl) 20

Мавризій Адам (Mauriziy Adam) 17, 27
Мадей Ян (Madej Jan) 36
Мак Казимир (Mack Kazimir) 1
Мауріц Адам (Mauriz Adam) 3, 7, 22, 27, 30
Мах Ян (Mach Jan) 6, 33
Мейсснер Еугеніуш (Meissner Eugeniusz) 6
Менцинський Роман (Męciński Roman) 1
Мільський Владислав (Milski Władysław) 14
Міхорецький Тадеуш (Michorecki Tadeusz) 24, 30
Мішке Тадеуш (Miszke Tadeusz) 34
Мордхе Йосефсберг (Mordche Josefsberg) 12, 13
Мохнацький Антон (Mochnacki Anton) 33
Мохнацький Радіон (Mochnacki Radjon) 16, 33
Нелькен Бенедикт (Nelken Benedykt) 16
Нємец Йозеф (Niemiec Józef) 6

Овчарський Станіслав (Owczarski Stanisław) 6, 33
Опперман Єжи (Opperman Jerzy) 12
Орміцька Марія (Ormicka Marja) 16
Орміцька Ірена (Ormicka Irena) 36
Островський Мар`ян (Ostrowski Marjan) 33

Павловський Антон (Pawłowski Anton) 3, 4, 5, 7, 12, 16, 17, 18, 22, 23, 24, 27, 33
Павловський Станіслав (Pawłowski Stanisław) 4, 10, 16, 17, 19, 22, 27
Паздро Збігнев (Pazdrę Zbigniew) 27, 30
Пашек Леопольд (Paszek Leopold) 33
Петелєнц Ігнацій (Petelenz Ignacy) 16
Петиняк Казимир (Petyniak Kazimier) 17, 27, 30
Петронський Олександр (Pietroński Aleksander) 5
Пнячек Мар`ян (Pniaczek Marjan) 5
Пнячек Тадеуш (Pniaczek Tadeusz) 33
Подгурський Сигізмунд (Podgórski Siegismund) 1
Поллак Фрітз (Pollak Fritz) 8
Порємбович Едвард (Porębowicz Edward) 27, 30
Постел Павло (Postel Pawło) 22, 27
Пукасевич Станіслав (Pukasiewicz Stanisław) 6, 1
Пшон Станіслав (Pszon Stanisław) 16, 30

Рінг Броніслав (Ring Bronisław) 24
Романовська Марія (Romanowska Marja) 6, 12
Ромер Еугеніуш (Romer Eugeniusz) 3, 16, 17, 18, 21, 27, 30, 33
Роттер Тадеуш (Rotter Tadeusz) 11

Сало Гелена (Salo Helena) 6, 33
Севандовська Яніна (Sewandowska Janina) 1
Сєрединський Мар`ян (Seredyński Maryan) 17

Сайферт Теофіл (Seifert Teofil) 6, 33
Скуджик Людвік (Skudrzyk Ludwik) 20
Слюзар Йозеф (Sluzar Józef) 5, 11
Сміглевська Антоніна (Smiglewska Antonina) 11, 34
Сперро Еугеніуш (Sperro Eugeniusz) 1, 6, 10, 11, 23, 24, 30
Станек Рудольф (Stanek Rudolf) 1
Станкевич Марія (Stankiewicz Maria) 5
Станошек Еміль (Stanoszek Emil) 14, 16
Стантейський Ян (Stantejski Jan) 17
Старонка Вільгельм (Staronka Wilhelm) 8, 11, 17, 20, 34
Стек Олександр (Stek Aleksander) 5, 11
Стесловіч Владислав (Stesłowicz Władysław) 17, 21, 27, 30
Стечковський Ян (Steczkowski Jan) 27, 30

Твардовський Казимир (Twardowski Kazimier) 18
Тенненблатт Сімон (Tennenblatt Simon) 29
Токарська Яніна (Tokarska Janina) 1, 16, 33
Томанек Францішек (Tomanek Franciszek) 1, 11, 33
Третер Ян (Treter Jan) 1, 33

Унчовський Генрік (Unczowski Henryk) 16, 17, 27, 30
Урусський Броніслав (Uruski Bronisław) 5, 11
Уріх Альфред (Urich Alfred) 19

Франкль Адольф (Frankl Adolf) 20
Фурман Генріх (Fuhrman Henryk) 5

Холева Йозеф (Cholewa Józef) 6, 16, 14, 33
Хохенауер Арнольд (Hohenauer Arnold) 1, 16
Хрестоф Мечислав (Christof Mieczysław) 3, 4, 16, 17, 21, 22, 27, 30

Цимбала Стефан (Cymbała Stefan) 12
Цісак Йозеф (Sisak Józef) 1

Чилок Антон (Czylok Anton) 10

Шеліга Станіслав (Szeliga Stanisław) 6
Шеліга Ян (Szeliga Jan) 11
Шемердяк Леон (Szemerdiak Leon) 12
Шеннетта Максиміліан (Schoennetta Maksymilian) 17, 27, 30
Шор Бертольд (Schor Bertold) 1
Шотська Мечислава (Shotska Mieczysława) 5
Шпайль Фрідріх (Speil Friedrich) 7
Шпільман О. (Spielman O.) 1

Щербінський Владислав (Szczerbiński Władysław) 1

Юрза Йозеф (Jurza Józef) 17, 34
Юрчакевич Роман (Jurczakiewicz Roman) 1
Ющик Йозеф (Juszczak Józef) 6, 28
Яль Гелена (Jal Helena) 34
Яхна Людвік (Jachna Ludwik) 6, 12, 24, 34